

Zemědělci volají po státní rezervě nafty pro klíčové období sezóny

9.4.2026 - | Akademie věd České republiky

Regionální agrární komora Jihomoravského kraje požaduje vytvoření strategické rezervy pohonných hmot pro období sklizně a zakládání nové úrody. Podle zemědělců totiž současná opatření neřeší klíčový problém. Tím je dostupnost nafty v rozhodujících fázích sezóny. Vláda v tomto týdnu zavedla dočasné snížení spotřební daně z motorové nafty a zastropovala marže distributorů pohonných hmot. Reagovala tak na prudký a obtížně předvídatelný růst cen ropy související s konfliktem na Blízkém východě.

„Snížení spotřební daně je pouze krátkodobé opatření, z pohledu zemědělců nestačí. Potřebujeme jistotu, že v rozhodujících momentech roku bude nafta dostupná v potřebném množství, kvalitě a za cenu, která nikoho nezruinuje,“ upozorňuje Václav Hlaváček, viceprezident Agrární komory ČR. Podle něj se situace v mnohém podobá období pandemie covidu-19. „Tehdy se ukázalo, jak klíčovou roli sehráli tuzemští zemědělci a potravináři při zajištění základních potřeb obyvatel. Je proto v zájmu státu, aby měl tento sektor stabilní podmínky i do budoucna,“ dodává.

Vedle pohonných hmot trápí zemědělce i růst cen dalších vstupů, například energií, pracovní síly nebo prostředků na ochranu rostlin. „Růst nákladů je pro řadu podniků na hraně únosnosti. U některých už dnes mluvíme o likvidační situaci,“ myslí si předseda Vinařské asociace Jiří Maděříč. Podle něj mají sice mnozí vinaři aktuálně vytvořené zásoby postřiků, otázkou ale zůstává příští sezóna. „Už teď je jasné, že ceny znovu porostou. Zdražovat finální produkty nikdo nechce, takže přichází na řadu úspory. Jenže kde ještě brát?“ ptá se.

Tuzemské vinařství a vinohradnictví podle něj dlouhodobě zaostává v systémové podpoře za některými sousedními státy. „Například Polsko dlouhodobě podporuje zaměstnanost na venkově a stabilitu zemědělských podniků prostřednictvím cílených programů. Díky tomu jsou tamní farmáři v mnoha ohledech konkurenceschopnější a odolnější vůči výkyvům trhu,“ dodává Maděříč. V Česku dál ubývá vinic, jejich celková rozloha se snížila o 359 hektarů na 16 945 hektarů. Jde o nejmenší plochu od vstupu České republiky do Evropské unie, odkdy tyto údaje sleduje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ).

„Dlouhodobý pokles plochy vinic v Česku není náhodný, ale je důsledkem ekonomického tlaku, kterému vinaři čelí, především kvůli dovozu levných dotovaných vín. Náklady dramaticky rostou a stát není schopen naše vinaře a vinohradníky účinně ochránit. Řada z nich už svou činnost ukončila, protože nebyla schopna ekonomicky přežít. Bohužel se přitom často zapomíná na obrovský přínos domácího vinařství, nejen z hlediska rozvoje turistického ruchu a kultury v regionech, ale také na jeho pozitivní dopady na přírodu a podobu krajiny jako celku,“ říká ředitel Chateau Valtice – Vinné sklepy a viceprezident Vinařské unie David Šťastný. Podle něj jsou stabilní podmínky klíčové nejen pro aktuální ročník, ale i pro dlouhodobé udržení vinohradnictví a vinařské kultury v Česku.

Zástupci sektoru se shodují, že kromě krátkodobých opatření je potřeba přijmout systémová řešení. „Potřebujeme dlouhodobou strategii, která zajistí stabilitu zemědělské výroby. Bez ní bude čelit celý sektor dalším výkyvům a nejistotě, což se dříve či později projeví i na cenách potravin pro spotřebitele,“ uzavírá Hlaváček.

<https://www.akcr.cz/txt/zemedelci-volaji-po-statni-rezerve-nafty-pro-klicove-obdobi-sezony>